

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית

• עפ"י תורת הצדיקים •

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
שנמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

תוכן העניינים

בדיבור אחד

\\ תתחדש לך!

בשבוע שעבר קראנו בפרשת 'כי תצא' ושם עברנו אימונים לקראת מלחמה. למדנו איך יוצאים לקרב מול יצר הרע וחיילותיו, ולכן היתה זו פרשה מלאה חוקים ודינים המדריכים איך לפעול בכל מיני מצבים.

השבוע מלווה אותנו הפרשה פנימה, וגם השפה שלה שונה, פחות מדובר על חוקים אבל שומעים שוב ושוב את המילה 'היום', זו מילת זירוז חשובה מאוד, בעיקר למי שנמצא כבר בפנים אך עלול להירדם שם, בתוך הטוב.

אם בחוץ החשש הוא שמא תשכח, בפנים הסכנה היא שתתרגל. 'כי תבוא' מזהירה מפני סכנת השגרה, בארץ ישראל 'תמיד עיני ה' אלוֹקֵיךְ בה', רק אל תתרגל לזה. ארץ ישראל נקנית בתשומת לב, ולפיכך תיכף עם כניסתנו לארץ אנו מצווים על הבאת ביכורים.

ארץ ישראל היא תשתיתו של עם ישראל ושל קדושת ישראל, <<<

בדיבור אחד

- שיחה קצרה מענייני דיומא

'תתחדש' זה לא איחול, אלא ציווי

1

ענייני דיומא

- הפנימי והנסתר שבלוח השנה

אל תחכה שיכריעו בעניינך, תתערב לטובתך!

3

התועדות

הבושה מקרבת אותנו לה' או להפך?

7

עומק המושג

- מושגים ונושאים בקבלה וחסידות

לשמוע קול שמקורו מעל מהזמן

11

ניסופים

ניסופים

לדעת בארץ דרך

יו"ל ע"י 'ניסופים'
חבקוק הנביא 3 רמת בית שמש ג'
עורך:

הרב ישראל מאיר גלינסקי

עורכים ומשתתפים:
הרב יהודה גבירצמן
הרב יוסף חיים ש.

עיצוב ועימוד:
מאיר אנשין

לכל עניני הגליון; הערות והארות נקודות
הפצה וכד'
ניתן ליצור קשר
בטל: 054-853-7200
או במייל: k6646201@gmail.com
במו"ב ניתן להשיג את הגליון במייל הנ"ל

לשמיעת שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים -

קו ניסופים:

02-664-62-01

להצטרפות לקבלת החיזוק היומי:
058-743-87-09

השיעורים הקבועים

של הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א:

ימי ראשון

סדרת 'רצונך שתכיר'

בשעה 20:30

בביהכ"נ 'איתן הנחל'

רח' חבקוק הנביא 5 רמת בית שמש ג'

ימי שלישי

לקוטי מוהר"ן - ללכת עם תורה

בשעה 20:00

סדרת 'היום יום'

בשעה 21:00

רח' יונה 18 רמת גן (גבול בני ברק)

ימי חמישי

'ליל שישי בתוך הפרשה'

בשעה 22:30

בביהכ"נ 'היזדים'

רח' אדוניהו הכהן 26 ירושלים

● בדיבור אחד / המשך

\\ תתחדש לך!

<<<

התשתית הזו מתומצתת במילה אחת - התחדשות. יסוד הקדושה והשראת השכינה היא התחדשות. זו פשרה של מצוות ביכורים:

אדם יורד לשדהו ומוצא תאנה שהחלה להבשיל.. אין תמונה מלבבת מזו, אבל התמונה הזו ברגע הבא תהפוך לחלק בלתי נפרד מהשגרה האפורה. בפרי המתחדש טמון זרע אלוקי, יסוד נצחי ושמו 'התחדשות', כדי להפיק את סם הפלאים יש לעצור, לכרוך גמי על פרי, לצרף אל הטנא ולעלות לירושלים.

החיים שלנו מלאים קדושה -

הארץ קדושה, החיים קודשים, וכדי להפיק את הקודש הזה צריך שימת לב. עלינו ללמוד לעצור ולכרוך את החשק הטבעי בפתיל של המתנה, להעלות את האכילה ולרומם את השימוש השגרתי במשאבי הטבע, לירושלים - למחשבה קצת גבוהה ומכוונת יותר.

העולם והחיים מלאים תמונות מלבבות של קדושה שמחה וחיוניות, כדי שהתמונות הללו יעשירו את חיינו עלינו להציב סביבן מסגרת, לעצור ולשים לב, לייקר ולכבד, ובמילה אחת - לקדש כל רגע וכל הזדמנות, בהתרגשות מחודשת. ■

ענייני דיומא

מלכויות זכרונות ושופרות

מדוע אתה חושש ממשפט? כי אתה יודע שלמרות הטוב יש בך דברים לא טובים, ואינך יודע על פי איזה צד שלך ישפטו אותך • אבל באמת יש אפשרות שאתה תקבע על פי איזה צד שלך יכריעו את גורלך • מלכויות זכרונות ושופרות.

'ברוך ה' ו'בעזרת ה'', כביכול אנחנו חווים את זה ומרגישים את זה. אבל בפועל זה הדבר הכי נסתר, והכי לא נוכח בחיים שלנו.

הראיה לזה, שכשאנו רואים גילוי של השגחה אנחנו מתפעלים. הבעל שם טוב ראה נסים גלויים בעיניים, ולא ראו עליו שום התפעלות. למה, כי אצלו גם הנשימה הייתה השגחה גלויה, ולכן הוא חי כל הזמן מתוך התפעלות, ולא רק כשארע משהו חריג. אצלנו זה לא כך, מערכת החיים הטבעית והשגרתית היא 'מובנת', ורק נס הוא דבר שמעורר התפעלות. אם כן, אין לנו חוויה של השגחה תמידית.

מה שגורם לזה להיות נסתר - הוא תערובת טוב ורע. כשיש תערובת זה גורם שכל אח מהמרכיבים של התערובת מאבד את נוכחותו. אם לוקחים מאכל טעים, ושופכים עליו הרבה מים - הוא אמנם עדיים קיים באותה מדה ובאותם אחוזים שהיה קיים קודם, אבל כבר אי אפשר להרגיש את הטעם שלו, כי המים ביטלו אותו.

יכול להיות דבר אסור, אבל אם יש כנגדו ששים של היתר, אז כל התערובת מותרת, כי הוא כבר כאילו לא קיים, וכן להיפך. וזה מה שקורה אצלנו - יש אמנם נוכחות מלאה של ה', אבל יש גם המון שקר והמון שטויות ורע, והתערובת שנוצרת מזה - מכסה על הטוב שיש כאן, ועל הנוכחות של מלכות ה'.

יש כל כך מעט אמת בעולם, וכל כך הרבה שקר, עד שגם האמת נהפכת להיות 'עוד' סוג של שקר, והיא נסתרת לחלוטין. על זה

חלק המרכזי שבראש השנה - הוא ללא ספק תקיעת השופר. התקיעות נעשות בסדר מיוחד של 'מלכויות זכרונות ושופרות' - אלו הם שלש ברכות שנאמרות אך ורק בראש השנה, ובכל אחת מהם אנו מזכירים עשרה פסוקים מהתנ"ך שמבטאים את המושג 'מלכות' 'זכרון' ו'שופר', ויחד עם זה תוקעים בשופר.

הסדר הזה הוא עתיק מאד, ושם מרוכות עיקר עבודת היום של ראש השנה. כל אחת מהברכות הללו - יש לה סדר מאד ברור. היא מתחילה עם 'הקדמה' שבאה לבאר את מהות הנושא, לאחר מכן באים עשרה פסוקים מלוקטים מהתנ"ך ש'מדברים' אודות העניין, ולסיום יש בקשה ותפילה אודות העניין. מה המטרה של כל זה.

חז"ל מבארים זאת (ר"ה טז): הקב"ה פונה אלינו ואומר 'אמרנו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוכם לפניי לטובה, ובמה? בשופר'. כלומר, יש כאן שתי תכליות ואמצעי אחד. התכליות הן: להמליך את השם יתברך, ולהזכיר את עצמי לטובה לפניו. והאמצעי הוא השופר. ואנו נבאר את פנימיות העניין למעשה, על פי דברי הרמח"ל.

מלכות נסתרת

הדבר הכי דומיננטי בעולם אך יחד עם זאת גם הנסתר ביותר, זו מלכות ה'. מצד אחד אין דבר יותר נוכח מזה, ואנחנו גם מזכירים כל היום

כתוב 'פני ה' בעושי רע', כלומר הפנים של ה' נסתרות ומכוסות על ידי עושי רע. כי התערובת הזאת מכסה ומסתירה זאת לחלוטין.

מלכויות

בראש השנה העולם נברא מחדש. זה לא איזה תאריך כלשהו, אלא זמן בו 'פג' אורך החיים של העולם והוא זקוק להיכרא מחדש. למעלה יש מושג של נצח, אבל כאן בעולם הכל מוגבל, ואורך החיים של העולם הוא שנה בדיוק, לא יותר. וכשהעולם נברא מחדש, זה הזמן לעשות סדר ולגלות את האמת.

בשעת ההתהוות אי אפשר להסתיר את האמת. לאחר שרעיון יוצא לעולם - יכולים לגנוב את זכות היוצרים, אבל בשעת היצירה בעצמה - הרי אין שם אלא את היוצר האמתי, ושם אפשר לבטוח שלא יוכלו לגנוב את זכות היוצרים. ולכן, בראש השנה יש כח בעולם לגלות את מלכות ה'. אמנם לא רואים את זה בחיצוניות, אבל בפנימיות זה קיים, ולכן יש התערורות בלתי מוסברת בעולם, כולם מתערורים, באים לבית כנסת, ורוצים להיות אחרים.

ולכן זה הזמן שבו עלינו 'להמליך' את ה'. להמליך אותו הכוונה לגלות את האמת בצורה אבסולוטית, בלתי מעורבת ובלתי מכוסה. ואת זאת אנו עושים באמצעות מלכויות זכרונות ושופרות. מלכויות - זה פשוט לומר את האמת, שה' הוא המלך. אבל זה לא מספיק, ולכן צריך גם זכרונות וגם שופרות.

זכרונות ושופרות

'זכרונות' קשור למערכת של משפט.

כשרוצים לערוך משפט - צריך לעורר המון זכרונות, כי רק על פי זה ניתן לשפוט. לשם כך מחפשים עדים, מצלמות, תיעודים, וכמה שיותר זכרונות. הזכרונות הללו - הם לכאורה בכדי לחשוף את העובדות, אבל לא רק. חלק ממערכת משפט היא להביא 'עורך דין' טוב, שהתפקיד שלו לדאוג שהצד שלי יוכל להשמיע את עצמו כמה שיותר בקול, וזה הכוונה זכרונות.

בכל מערכת יש הרבה צדדים לכאן ולכאן, אבל מה שחשוב ומכריע הוא כמה 'ביטוי' נותנים לכל אחד מהם. מי שיקבל את אפשרות הביטוי הגדולה ביותר, גם אם הוא קטן בכמות, הוא זה שישפיע על התוצאה. בזכרונות אנו מחפשים לתת במה וביטוי אל הטוב, שיוכל 'לצעוק' את עצמו ולגבור על הרע. בשביל זה אנחנו מזכירים את הטוב ונותנים לו ביטוי. והצורה לעשות את זה היא עם השופר.

השופר הוא מלשון 'שיפור', כלומר לקחת את הטוב ולהעצים אותו. בכך חוסכים את המלחמה עם הרע; במקום להילחם חזיתית ולנסות לנצח אותו - פשוט מעצימים את הטוב, ונותנים לו נוכחות חזקה, וממילא המשפט נוטה לכיוונו, ומכריע את הכף.

המעניין הוא, שהשופר עשוי מקרן של בהמה. כלומר, האדם תוקע מתוך הבהמה, והאמת צועקת 'מתוך' השקר. אם לא היה צועק מתוך הקרן, הקול שלו היה הרבה יותר חלש, דווקא הקרן מעצימה את הקול. כי השלימות של הטוב היא כשהוא מופיע דווקא מתוך הרע, ואז הוא אומר כביכול: תראה איך למרות כל הרע שמסביב, יש לי קול כזה חזק.

לעתיד לבוא, יהיה 'שופר גדול'. משמעות הדבר הוא, שבשופר רגיל - הרע עדיין קיים,

בשטות אחת, וזה כל מה שזוכרים להם. מערכת המשפט היא מערכת מאד מפחידה, מחמת שאין אפשרות להשפיע על דעת השופטים והקהל.

אילו הייתה לנו אפשרות להשפיע על מערכת המשפט, וליזום מי הוא זה שקולו יישמע יותר - הרי שאין טוב מזה. וזה בדיוק מה שקורה בראש השנה. יש מערכת של משפט, אבל יש לנו את הכלי שיחליט את מי ישמעו היטב ברקע ואת מי פחות. השופר הוא הכלי שדואג לכך שהטוב יקבל ביטוי בעוצמה אדירה.

המשמעות של זה למעשה היא, שמי שאינו בורח מהמצוקות שלו, וממה שעובר עליו - אלא משתדל להשמיע את קולו מתוך המציאות הזאת, ובכל 'קרן' שעוברת עליו - הוא משתדל להוציא מזה צעקה לה' - יש לו אפשרות להכריע את המשפט, ולהשמיע את הטוב הרבה יותר חזק מאשר הרע.

עלינו לשבח

לאחר שדברנו באופן כללי אודות מלכויות זכרונות ושופרות, ניכנס מעט לפרטי הדברים. כאמור, לכל אחד משלשתם - יש 'פתיחה', לאחר מכן עשרה פסוקים, ולאחר מכן 'תפילה'.

הפתיחה של מלכויות - היא עם התפילה הידועה 'עלינו לשבח'. התפילה הזאת היא קדושה וגבוהה מאד והיא נחלקת לשניים; החלק הראשון - 'עלינו לשבח', והחלק השני - 'על כן נקווה'. החלק הראשון מלא בניגודים, אנחנו לעומת ה'הם'; אנחנו זוכים להכיר בה' יתברך והאחרים לא, ואת זה מבטאים בכמה וכמה סוגי לשונות. החלק השני הוא תקווה ותפילה, שהניגוד הזה יתבטל, והאמת תכבוש את העולם.

אלא שהטוב גובר עליו. אבל בשופר גדול - הטוב נהיה כל כך חזק וכל כך עוצמתי עד שהרע מתבטל לגמרי.

להכריע את המשפט

אדם נורמלי חושש ממשפט. משום שהוא יודע שיש דברים שהוא צודק ויש דברים שלא, וכל עוד הוא לא נשפט, ולא פסקו מה הוא - הוא נהנה מהספק, כי אמנם הוא יודע שיש בו גם רע, שצריך לטפל בו ולתקן אותו, אבל מעדיף את המצב המסופק על פני מצב בו מכריעים שהוא רע.

מהסיבה הזאת גם רוב בני אדם חוששים להתחייב לשיחה אישית יומיומית עם ה'. לא רוצים לפגוש את עצמם ולדעת איפה הם נמצאים. כי כל עוד הדברים לא הונחו על השולחן, אפשר להשתעשע עם ההרגשה שהכל בסדר, לא כן כאשר עומדים מול הממצאים. במצב כזה אמנם מצליחים אולי לברוח מהרע, אבל באותה מדה גם הטוב נסתר, כי התערוכת מסתירה אותו.

הדבר הטוב ביותר שיש לאדם - הוא משפט. המשפט עושה סדר ומברר מה טוב ומה לא. הוא יאמר לך במה אתה טוב, וגם במה אתה רע וצריך לתקן. הבעיה היא שאין לנו ביטוח שאכן הקול של הטוב יישמע כראוי במערכת המשפט, ואנו חוששים שרק הרע יצליח להשמיע את קולו, ואז נצא במשפט יותר רע ממה שאנחנו באמת, ופחות טוב ממה שאנחנו באמת.

יש אנשים שעשו הרבה שטויות, אבל יש איזה מעשה טוב אחד שכולם זוכרים להם, ולכן הם מצליחים להגביר את הטוב הזה, על כל הרע שהם עשו, ויש אנשים להיפך, שהם בעצם אנשים טובים וישרים, אבל נפלו

ככל המונם. ג. שהם משתחווים להבל וריק.
ד. ומתפללים אל אל לא יושיע.

והם מקבילים זה לעומת זה, וגם מרמזים על ד' אותיות הוי"ה. השבח 'שלא שם חלקנו כהם' מקביל ל'לא שמנו כמשפחות האדמה' (ושניהם מרמזים על ה' אחרונה, שרומזת למלכות), 'וגורלנו ככל המונם' מקביל ל'שלא עשנו כגוי הארצות' (ושניהם מרמזים על אות ו'), 'שהם משתחווים להבל וריק' מקביל ל'לתת גדולה ליוצר בראשית', ומתפללים אל אל לא יושיע' מקביל ל'עלינו לשבח לאדון הכל' (ושני אלו מרמזים על ה' ועל ה'), שהם המוחין).

המשמעות היא שבמילים קדושות אלו, אנו חוקקים את שם הוי"ה בעולם. השם הזה כבר קיים, כי מלכות ה' קיימת, אבל היא נסתרת ולא ניכרת. בשביל זה צריך לחקוק, וחקיקה עושים על ידי שמסירים את השלייל ומבליטים את החיובי. ולכן אנו אומרים ארבע ביטויים של הבלטת החיובי ושל הסרת השלייל.

לאחר מכן אנו מבקשים שהשבח הזה יתממש בעולם, ואכן הטוב ישלוט והרע יתבטל. ואת זה אנו מבקשים בשלשה שלבים ודרגות; בתחילה 'להעביר גילולים מן הארץ' - דהיינו שהרע לא ישלוט. הוא נשאר קיים אבל לא שולט. לאחר מכן 'להפנות אליך כל רשעי ארץ' - שגם הרע יכיר בטוב. ולבסוף 'לפניך יכרעו ויפולו' - שהרע יתבטל לגמרי.

וכנגד זה גם בתפילה שבסיום מלכויות, אנו מבקשים שלשה לשונות; 'מלוך' על כל העולם כולו - כלומר שהשליטה תהיה של הטוב. 'זיהנשא' על כל הארץ - הכוונה שגם הרע יכיר בטוב, 'והופע בהדר גאון עוזך' - שהרע יתבטל לגמרי. ועל ידי זה 'יידע כל פעול כי אתה פעלתו' וכל ההמשך (ששם מרמזים ארבע עולמות).

במלכויות אנו הולכים להזכיר עשרה פסוקים של מלכות - כנגד עשר ספירות, שעל ידם אנו עומדים לבנות את העולם מחדש, שיהיה עולם של מלכות ה'. אבל אי אפשר לעשות זאת בלי הפתיח שלפני כן. כי כבר כעת יש לכאורה מלכות ה', אלא שהיא נעלמת ומכוסה. ובשביל לגלות אותה - צריך קודם כל לברר את התערובת, ולחדד את ההבדלים בין האמת והשקר.

כל אדם יש בו טוב ורע, אבל מחמת התערובת שביניהם לא רואים את הטוב שבו. בשביל זה צריך תחילה להדגיש את הטוב הזה 'על פני' הרע, ולחדד את ההבדלים שביניהם; 'אנחנו' כאלו, ו'הם' כאלו. הטוב שלי הוא כך וכך, והרע הוא כך וכך. הביטוי וראו מה בין בני לבן חמי. השלב הזה איננו מלחמה כנגד הרע, אלא פשוט העצמה של הטוב למול הרע.

בשלב הראשון אדם לא יכול להילחם עם הרע, כי מחמת התערובת שיש בו, והסלט בין הטוב והרע - אז הרע הוא חלק ממנו, ואיך הוא יכול להילחם בו, הרי הוא הורג את עצמו. בשביל זה צריך דבר ראשון בירור, שאני זה לא הרע. אמנם יש לי יצר הרע כזה שמן, אבל תראה איזה טוב יש בי, וזה מה שאני. וזה מה שאנחנו עושים בעלינו לשבח - מעצמים את הטוב, וממילא מכניעים את החלק הלא טוב.

כמה דרגות

הרמח"ל מבאר שיש כאן ארבע ביטויים פעמיים. אנו פותחים עם ארבע ביטויים כלפי עצמנו: א. עלינו לשבח לאדון הכל. ב. לתת גדולה ליוצר בראשית. ג. שלא עשנו כגוי הארצות. ד. ולא שמנו כמשפחות האדמה. וכאן אנו ממשיכים עם ארבע ביטויים כלפי 'הם': א. שלא שם חלקנו כהם. ב. וגורלנו

התוועדות

לשבור את הקרח

• אתה מתבייש מה? גם אם לא נראה לך, זה ככה • אבל במקום לברוח ולהתחבא, בדאי שפשוט תביא את זה אליו.

בושה או חוצפה

מה שמפריע לנו להתקרב לה' - היא הבושה.

זה נשמע אמנם אבסורדי, כי זה הפוך מהחוויה הפנימית שלנו. התחושה שלנו היא שאנחנו חצופים ועזי פנים, שהרי אם הייתה לי בושה לא הייתי מתנהג כך. בושה נתפסת אצלנו כדרגה גבוהה, ששייכת למישהו שממש מרגיש את נוכחות ה', וכמו שאמר פעם רבינו מוהר"ן מברסלב לתלמידו ר' נתן: 'האם הסמקת פעם, והפנים שלך האדימו, מרוב בושה לפני ה?'. אבל זה לא משהו ששייך לכל אחד.

אבל האמת היא שיש לכל אחד בושה, אלא שהוא ממקם את זה במקום הלא נכון. עם ישראל ביישנים. זו התכונה הבסיסית והכי מובהקת שלנו. אלא שכחודר לשם זיוף, זה הופך להיות הדבר הכי מסוכן והכי גרוע.

אפשר להבחין בזה אצל ילדים, ובכלל בקשר בין זוג ו/או בין אדם לחברו. הרבה פעמים הילד או מישהו מהסביבה הקרובה, מתנהג בברוטליות ובחוצפה. וכשאתה מתבונן, אתה שם לב, שזה לא מגיע מעזות פנים, אלא אדרבה, מבושה חזקה מאד מפנים, שהוא מנסה לחפות עליה באמצעות ההתנהגות הפרועה הזאת.

כשמגיע אלול, וכולם צועקים 'אלול', ומדברים על הדגים שרועדים בים, ואנחנו לא מרגישים לא דגים ולא ים, ובטח לא רעד. המסקנה היא שאני חצוף, שהרי אם אין לי רגש, ואני לא מרגיש אלול ולא ראש השנה, כנראה שאני עז פנים. וכך הוא ממקם את עצמו במחלקה של החצופים. בבית כנסת יש כמה מחלקות, יש את אלו שמתפללים בכוונה, יש את אלו שרדומים,

אתה מתבייש מה? גם אם לא נראה לך, זה ככה. אבל במקום לברוח ולהתחבא, בדאי שפשוט תביא את זה אליו.

אנו עומדים לפני חודש תשרי. בחודש הזה אנחנו פוגשים את ה' הרבה, ונמצאים אתו כל הזמן. אז כדאי ללמוד איך זה נראה, ואיך חיים עם זה בנוח. האמת שגם כל השנה זה מה שאנחנו רוצים, אין מישהו שלא רוצה להיות קרוב לה', אלא שיש איזשהו קרח שמפריד בינינו, ואנו חוששים לשבור את הקרח הזה.

האמת שזה מאד קל, קרוב ופשוט. לא יאומן עד כמה. מדובר בסך הכל במניעה קטנה, שמפרידה בינינו למה שאנחנו כל כך רוצים וחושקים. התגברות קטנה ואנחנו בפנים. וכעת זו ההזדמנות, כי כל האלול והתשרי מלא מזה, שאם לא נדע איך להתחבר לזה, נרגיש כל הזמן מחוץ לעניינים. בכלל, אם יהיה לנו את זה, אז כל החיים יכולים להיות חגיגה.

לכל אדם יש שאיפה רוחנית. לאו דווקא בפרט פלוני או אלמוני, אלא באופן כללי - הוא רוצה להימצא במקום אחר, להיגאל ולהיות במקום אחר. בנפש יש רצון אמתי להיות קרוב לה', ולעבור את המסכים המבדילים שביניהם. אדם נברא בשביל שיהיו לו חיים טובים, ויכולת לנהל חיים נורמטיביים עם ה'.

כשקוראים סיפורים על צדיקים, הלב שלנו נדלק (ואם לאו, זה רק בגלל שכבר התייאשנו). אנחנו רוצים ומשתוקקים מאד לקשר אמתי, קשר שלא מבוסס רק על מריבות ואיומים, אלא קשר בריא, נעים וקרוב. האם זה אפשרי? בהחלט.

ויש את אלו שסוגרים עסקאות לאחר החג...
אז כנראה שאני מהמחלקה הזאת.

האמת האמתית

והאמת האמתית היא, שמאחורי הקשיחות הזאת, ומתחת העור הגס הזה שלא מתעורר, ו'בבקשה אל תציק לוי' - מסתתרת בושה גדולה. מתחת לכל זה, יושבת אישיות מלאה עדינות, שזה מה שאתה באמת, וזה מה שהיית רוצה לחיות ולהרגיש, אלא שאתה לא יודע איך להכיל את זה, וזה בעצמו גורם להתעלמות ולקשיחות.

כשאדם מראה את עצמו חזק, צועק מדי, או עושה דברים מסוכנים ושובבים - בדרך כלל הוא מכסה על חולשה שנמצאת מתחת, ורומס אותה ללא רחמים. מי שצועק שאין לו פחד, ואין לו שום התעוררות - הוא יושב כנראה על חבית של קרבת ה' עצומה, הלב שלו בוער בקשר עם ה', והוא מנהל אתו כל הזמן דו שיח.

לא יכול להיות בטבע, יהודי שאין לו שייכות לזה. כי כל המחזור מדבר רק מזה, ובשמך. הנפש של כל אחד כמהה ומתגעגעת להקב"ה, אלא שאנו נותנים לזה פרשנות מוטעית, בגלל כל מה ששמענו על הקשר הזה במשך החיים. שמענו כל הזמן כמה ה' כועס, וכמה הדור שלנו גרוע, העקב שבעקביים, ולאור זאת הסקנו כל מיני מסקנות בהקשר לקשר הזה, שנראה לנו שהוא פשוט לא שייך ולא רלוונטי.

אבל כל הצדיקים וגם כל הפסוקים מעידים שזה לא נכון, הם צועקים את האמת שכל כולך לב, וכל כולך סיפור של קרבת אלוקים. ואתה יודע את זה יותר טוב מכולם. דווקא כי יש בך משהו שמתעקש, שמתקשח, זה מה שמראה שיש כאן משהו מתחת, שמתחבא, שנרמס. אין מישהו שרוצה להיות רע, ואם כן, אז זו בסך הכל עוד סוג של הסתרה. הרע שיש לנו בכל זאת, הוא בסך הכל שכבה עבה וקשוחה, כמו מכסה של סיר שמתחתיו מבעבעים מים רותחים, של לב מלא בהשתוקקות.

עץ הדעת

הסיפור מתחיל בעץ הדעת.

ראש השנה נקרא 'זה היום תחילת מעשיך'. זהו היום שבו נברא אדם הראשון. היו אמנם חמשה ימי בריאה שקדמו לזה, אבל הכל היה רק הכנה לבריאת האדם, שהוא מרכז הבריאה, וכשהוא נברא, שם מתחיל הסיפור.

ביום הראשון לבריאתו - אדם הראשון עבר מהפך קיצוני. רגע לפני שחטא, לא הכיר מה זו בושה, ולא ידע מה זה להתחבא. הוא לא התודע בכלל למושג של מקום וזמן. והנה, ברגע אחד, הוא התמלא בושה, החביא עצמו, ובהמשך גם שילחו אותו מגן עדן, והוא התחיל להכיר מציאות של מקום וזמן.

באותו רגע שהוא אכל - הוא גילה משהו חדש. משהו גדול ועוצמתי, אבל רק חצי ממנו. אם היה מגלה גם את החצי השני, היה מתקיים בו 'אכל וחי לעולם'. החצי השני הוא 'עץ החיים', ואת מהותו נבאר בהמשך. אבל הוא אכל מ'עץ הדעת' ולכן הוא גילה רק חצי סיפור. עץ הדעת כל מהותו הוא ראייה לקויה, לראות תמיד רק חצי, או טוב או רע.

לפני האכילה מעץ הדעת, הוא בכלל לא ידע שהוא מציאות לעצמו, כל כולו היה רק חוויה של חלק מהמציאות הענקית של ה', הוא לא היה צריך להעריך את המציאות שלו 'מול' מישהו או משהו. בכלל לא משנה מי אתה וכמה אתה שווה, כי יש ציור של ה' שכולל את הכל וגם אותך. הוא לא ראה את עצמו כנפרד, ולכן לא היה צריך להעריך ולא למדוד ולא לשקול את עצמו. כמו ילד קטן, עם התמימות שלו לפני הפעם הראשונה שמישהו לועג לו ומשווה אותו למישהו.

ברגע שהוא אכל, וראה את עצמו כמציאות נפרדת, הוא התחיל לבדוק כמה הוא שווה, ובאותו רגע גילה כמה הוא לא שווה, וכמה הוא חתיכת כלום, נבזה ושפל. כמו שאכן קורה מהר מאד אצל ילדים, ברגע שמתחילים לבנות אותם ולהשוות ביניהם. מכאן מתחיל

רחמים פירושו 'הכלה'. רחמים הם היכולת להכיל את השני, ולספוג אותו עם כל מה שיש לו, כולל כל הרע וכל הטעויות והחולשות. אבא באופן טבעי מרחם על בנו, ומוכן להכיל אותו עם כל החסרונות שלו. אפשר לראות שני אנשים מדברים על אותו ילד, אחד ידגיש את החסרונות שלו, והשני את מה שהוא מתאמץ. הראשון יקרא לו 'פרא אדם', והשני יקרא לו 'נשמה' - הראשון הוא המחנך, והשני הוא האבא.

הרחמים של ה', אומרים לנו: הבושה שאתה מרגיש, היא לא שלך, היא שלי. אני יצרתי אותה, אני בראתי את המציאות שלך, המציאות המבוזה והמלאה חסרונות הזאת שפגשת. כשאדם מגלה כמה הוא מסכן ומלא ריקנות - הוא גילה את האמת, כי באמת אין לנו כלום ואנחנו חסרים, ואתה עומד לגלות את זה עוד הרבה יותר, אבל תוסיף לכל זה רק מרכיב אחד - מי עשה את זה, ובשביל מה.

וזה ההבדל בין בושה לבזיון. בושה היא 'עובדה' - אני בריה שפלה, וחסר לי כל כך הרבה. העובדה הזאת יכולה להוביל להכנעה ולהתקרבות לה', שהרי אין לי כלום או אין אני אסתדר לבד. 'בזיון' הוא כשאדם לוקח 'בעלות' על הבושה שלו, ומרגיש שהבושה הזאת היא שלו, והיא הכשלון שלו, ומנסה לאכול את זה, ולהסתדר עם זה לבד.

כשאדם מוכן לבוא עם הבושה שלו לה', ולומר לו: זה מה שאני, כך בראת אותי, וכנראה שכך אתה רוצה. אני כאן בשבילך. זה יכול להיות עונג עצום. מאותו רגע אני פטור מלהעריך את עצמי, ולהשוות מול אחרים. כי זה מה שאני, ועם זה אני ניגש לה'. לא יותר. וזה מביא לביטול במקום לכעס ולהתמרמרות, שמביאים במישרין ובעקיפין להתמרמרות על הקדושה ועל ה'.

מודה ועוזב ירוחם

הפסוק אומר 'מכסה פשעיו לא יצליח, ומודה ועוזב ירוחם'. התחושה הטבעית כשפוגשים

דרך אל חזור, שכל כולה ניוזנת רק מ'כמה אתה מוצלח', והוא יהיה עסוק מכאן עד מאה ועשרים רק בלהשוות בינו לאחרים. חיים עלובים.

משחק מחבואים

ומתוך ההכרה הזאת - הוא התמלא בבושה גדולה, והרגיש צורך להתחבא. הרי הקב"ה הוא כזה שלימות, ואני כזה חסרון, אם כן אני לא מסוגל שהוא יראה אותי כך. זה הרי מגוחך, ממי אתה מתחבא? ממי שיצר אותך, כולל החסרון שלך?! אבל הוא כבר לא היה יכול לראות את זה כך. הוא נכנס למהלך חדש בו כביכול השם יתברך והוא הם שני דברים, וכשהוא 'מולו' - הוא לא יכול לסבול את עצמו. ובכך, הוא גרש את עצמו מגן עדן.

כשאדם מגלה כמה הוא כלום, וכמה הוא אין - מתוך ה'חצי תמונה' המזויפת הזאת, הוא מרגיש צורך לברוח, כמה שיותר רחוק, כמה שיותר עמוק. כשאדם קולט שלא הולך לו, בגשמיות או ברוחניות, הוא מתחיל להתרחק. בתחילה יש לו חלום להיות גדול הדור, או לפחות בכסא שלצדו, אבל כשהוא נדחק עוד כסא ועוד כסא, ולא נשאר לו אלא להיות הצלם של גדולי הדור, הוא מרגיש צורך לזרוק את זה, ולברוח כמה שיותר רחוק.

ואז קורה אחד מהשניים; או שהוא מדבר על עצמו כמה הוא מסכן, וכמה לא הולך לו, או להיפך - שהוא נהיה חצוף ועז פנים. זה נובע מבושה עצומה, ענווה והכנעה. אלא שהוא בנה על זה ערימות של בטון של גסות הרוח. מתחת לכל זה יש אדם עלוב מלא בהכנעה ושפלות, רק שהוא לא יודע מה לעשות עם זה. חסר פרט אחד, את החצי השני של התמונה.

רחמים

החצי השני של התמונה, שזה 'עץ החיים' - הוא רחמים. אם אדם הראשון היה יודע על המושג הזה - הכל היה משתנה.

אבל יש כאן עומק.

השכינה מכסה עליך

העומק הוא, שאתה כל הזמן חושב שהכיסוי הוא תפקיד שלך, ולא, זה לא נכון. אתה בעצמך לא יכול לכסות על זה, כי הגוף לא יכול לכסות על הגוף. היחיד שיכול לחפות עליך, הוא רק מישהו אחר. התחליף ל'מכסה פשעיו', הוא שמישהו אחר ירחם עליך ויחפה עליך.

אם אתה תפסיק לכסות את הבושה שלך, ותביא את זה לפני ה' - הוא יהיה זה שיכסה את זה. כתוב בזוהר, שהשכינה מכסה את דמם של ישראל. כשאדם מכסה את פשעיו, הוא נהיה פושע כפול ומכופל, הפתרון הוא להוציא את זה החוצה, לא לאנשים אחרים, אלא להפסיק לברוח ממה שאתה, רק לקחת את זה ולהביא את זה לה'.

תבוא אלי, ותאמר לו: אני רוצה לספר לך כמה אני מתבייש, מעצמי, ממך, ומכל מי שזו. רוצה לספר לך כמה אני מרגיש ריק ומבוז, כמה אני חסר וכמה אני מכוער ולא נראה יפה בכלל. הצעד הזה, יכול להיעשות אם אתה מאמין שיש רחמים, שהקב"ה הוא זה שיצר אותך כך, ורוצה ומוכן להכיל אותך כך.

יש לנו הקדמות רבות שמונעות את ההסתכלות הזאת. אנחנו חיים בעולם אכזר, עולם ששופט אותנו כל הזמן, ומודד אותנו ביחס לאחרים, ולכן אנחנו מרגישים בתחרות, גם עם ה'. ומרגישים צורך להוכיח את עצמנו, ולהראות לה' כמה אנחנו צדיקים, והמשחק הזה הוא עלוב, ופועל את ההיפך, כי רק בגלל המשחק הזה אתה פורק עול בסוף.

אז הגיע הזמן להפסיק את המשחק. לגשת בכנות, להודות על הבושה שיש לנו, ומתוך כך להרגיש הכי קרוב, הכי אהוב, והכי מחובק. הבושה שלנו יכולה להיות הפתיח של העונג והדבקות הגדולים ביותר. ■

פסוק כזה, הוא לדמיין אצבע מונפת לעברנו באיום, ואומרת: חשבת שתוכל לברוח? חשבת שתוכל לכסות את הפשעים שלך ולהמשיך את החיים כרגיל?! אז זהו אחי, טעית, מכסה פשעיו לא יצליח! זו הרגשה של מי שנתפס בקלקלתו, וגם את המוצא האחרון גנבו לו... אפילו ייאוש כבר אין...

אבל אפשר לשמוע את זה בניגון הפוך לחלוטין. אדם משקיע כל כך המון אנרגיה בלכסות על פשעיו ועל בושתיו. הוא לומד כל הזמן איך להתגונן לכסות ולחפות. כל אחד יודע שהוא לא בסדר, גם בלי ספרי מוסר, ובלי שיחות מייסרות. ואיך הוא מתמודד עם זה? מנסה להמשיך כרגיל, ולדחוף את הכל מתחת ל'שטיח', כמו איזה בעיה רפואית.

למה עושים כך? כי חושבים שאין פתרון אחר. אז עסוקים כל הזמן בלחפות ולחפות. וזה יכול להיות בהרבה צורות, בעזות או בהפקרות או בציניות מרירה. אבל זה בלתי אפשרי, כי זה כמו להסתיר פיל מתחת השטיח. זה בולט, זה צועק, וזה רודף אותך. כל דבר שאתה מכסה, אתה יוצר עוד מפלצת שהולכת ללוות אותך ולהציק לך. כל הדחקה כזאת, יוצרת עוד שכבה של קרח בינך לבין ה'. ואז מגיע אלול, ואתה מרגיש שזה מרגיז אותך...

בא שלמה המלך ואומר, בני היקר, תפסיק לכסות ולהסתיר, כי יש פתרון אחר, הרבה יותר קל והרבה יותר אמתי - 'ומודה ועוזב ירוחם'. שהכוונה היא קודם כל כפשוטו - תפסיק להסתיר את זה, תבוא לה' ותספר על כך, ופתרת את הסיפור. יש בני אדם שהיתה להם איזה אי הבנה עם מישהו, ובמקום לדבר על זה פעם אחת ולתמיד, הם בורחים מזה, ובמקום זה הם מדברים אתו כל הזמן במחשבה... עדיף לדבר בפירוש ולגמור את הסיפור.

עומק המושג

עורו ישנים

סוד תקיעת שופר של ר"ה

המעלה נחת רוח לפני ה' יתברך. התרדמה היתה נצרכת מפני שכאשר ישנם מוחין ושכל אין מקום לאמונה, על כן בשביל להוליד אותה לוקח הקב"ה את השכל וחיות המוחין מן האדם ואז הוא שרוי בתרדמה.

ביתר עומק, התרדמה היא ממד הזמן, כי למעשה הזמן הוא דמיון ואינו דבר אמיתי, אבל הוא מצליח לתת תחושה שיש עוד המון זמן...

בבריאת העולם ה' יתברך ברא את הזמן, אבל הוא גם השאיר מקום של למעלה מהזמן, וזו שבת קודש. האדם נברא בערב שבת כדי להיות זה שיקשר את הזמן לבחינת למעלה מן הזמן ובכך יתקן את העולם וישלים אותו. כלומר, התכלית היא לקחת את הזמן ולהעלות אותו אל למעלה מהזמן.

ההתעוררות מן השינה היא החיבור של הזמן שהוא התרדמה אל עולם החירות למעלה מן הזמן. אבל בשביל כך צריך להתעורר...

דורמיטא

כפי שמלמד האריז"ל (שער הכוונות - ענין ר"ה) בכל שנה בתחילת ראש השנה בליל התקדש החג מסתלקים המוחין מן האדם והוא חוזר כביכול למצב טרום בריאתו השלימה, כל שנה מחדש הוא שרוי באותם רגעי התחלה

אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם" (רמב"ם הלכות תשובה) - עניינו של השופר הוא התעוררות. ובכלליות זה אחד ממאפייניו של הקול, וכלשון חכמינו 'הקול מעורר את הכוונה'. השאלה בה עלינו להעמיק היא, מדוע מצבנו מוגדר כשינה? וכיצד השופר אמור לעורר אותנו מאותה שינה?

*

מהי שינה? ההבדל בין שינה למצב ערות תלוי בחיות של המוח, כלומר כאשר המוח חיוני ומתפקד כראוי, האדם ער. אך כאשר אין די אנרגיה במוחו נופל האדם לתרדמה. בנמשל הרוחני, מצב של שינה הוא כאשר המוחין מסתלקים מכליהם, והקומה הרוחנית בתרדמה.

עצם מציאות האדם בעולם הזה אפופה תרדמה, שהרי כל מציאות האדם החלה בשינה: "ויפל ה' אלוקים תרדמה על האדם ויישן", ובאותה שינה נבנה האדם למציאות בה הינה הוא היום. אותה תרדמה שהפיל הקב"ה על אדם הראשון ביום השישי בכדי להוציא ממנו את חווה, מסמלת את המצב בעולמות העליונים שהופלה עליהם תרדמה כדי להוציא ולהמציא מתוכם את האמונה

בשינה רוחנית בה אין לו מוחין והוא נשען כולו רק על האמונה הפשוטה. השופר הוא הכלי באמצעותו אנו מעוררים את עצמנו מחדש, ממשיכים חזרה לתוכנו את המוחין שהסתלקו, שכאמור זו מהות ההתעוררות. אך כיצד כל זה נעשה?

ההתעוררות היא פעולה הקשורה אל הלב והמוח הפנימיים. אותם צריך לעורר. אך כיון שהם איברים פנימיים אין לנו גישה ישירה אליהם, אלא באמצעות איבר חיצוני אחד: האוזן. "שמיעא בליבא תליא" - השמיעה תלויה בלב, כך שהאוזן היא פתח דרכו ניתן להעביר מסרים אל הלב ואל המוח ולעוררם מתרדמתם. לשם כך נועדו הקולות - הקול המעורר את הכוונה - תפקידו של הקול הוא לשאת מסר שייכנס אל האוזן ודרכה יגיע בסופו של דבר אל המוח ואל הלב.

ביתר עומק, אחר שהבנו שהשינה קשורה למצב בו המוח שרוי: כאשר המוחין בתוכו - האדם ער, וכאשר הם מסתלקים - הוא ישן. נמצא שהקול הוא בעצם תנועת המוחין שיורדים ונכנסים אל האדם אשר מתורגמת ומתבטאת בעולם הגשמי שלנו כקול.

מהות הקול כידוע היא תנועה של חומר (חלקיקים) שהונו ממקומו והוא הולך דוחף הלאה בגלים, גל דוחף גל. הקול מוגדר כ'הפרעה מחזורית במרחב' שיוצרת גלים שדוחפים גלים עד שהם נקלטים באוזן. זה ביטוי של הרעיון האמור, כי הקול בא לעורר ובעצם להפריע. המרחב עד לפני הופעת הקול היה רדום. הכל עומד, בלי מסרים, בלי תנועה. והקול הבוקע מזעזע את המרחב ומעביר מסרים לתוכו.

ובנמשל הרוחני, הקול הוא תנועת המוחין החודרים אל תוך מרחב הזמן בו אנו ישנים ורדומים, ועצם הופעתם מעוררת אותנו שהרי כאמור במוחין תלויה ערנותו של האדם.

נמצא אם כן, שבראש השנה נברא העולם, נברא הזמן, נבראה התרדמה. אבל נבראה בו גם ההתעוררות מהתרדמה.

*

זהו סוד מלכויות זיכרונות שופרות. בשביל שתתקיים תכלית ראש השנה שהיא גילוי מלכות ה' בעולם, אשר תלויה כאמור בנקודת האמונה הפנימית למעלה מן המוחין, נופלת תרדמה רוחנית על העולם בכללותו ועל האדם בפרטיות. האמצעי לעוררם מאותה שינה הוא קול השופר, כלומר תנועת המשכת המוחין בחזרה אל האדם, אך אלמלא הזיכרון היה האדם מתעורר מהשינה כבריאה חדשה לגמרי מבלי לקשר את החוויה הפנימית שחווה אל מציאות חיי השנה והמוכרת.

במילים אחרות: 'מלכויות' זו המציאות כאן בעולם, שה' יתברך מולך על המציאות כפי שהיא בתוך מרחב הזמן שלנו. 'שופרות' זו הופעה של למעלה מן הזמן בתוך הזמן. 'זיכרונות' היא נקודת ההשקה והחיבור בין הזמן ללמעלה מהזמן. כי אדם זוכר, כלומר מחבר בין חלקי הזמן הנפרדים באמצעות כוח שמגיע מלמעלה מהזמן. ונמצא שעיקר האתגר של האדם הוא לזכור, כיון שהוא שרוי בעולם של שכחה, והשופר הוא זה שאמור להזכיר לו.

התעוררות המוחין

בווהר הקדוש (פרשת אמור דף צט) מובא באריכות שהתקיעות מעוררות את האבות הקדושים, האבות הנקראים 'ישני חברון'. משמעות הדברים היא שאצלנו רדומה נקודת החיבור לאבות הקדושים.

ביאור העניין הוא:

כל אחד מהאבות הקדושים היה כיסא למידה אחת: אברהם לחסד, יצחק לגבורה ויעקב לתפארת. וכאשר הגיעו לשלימות העמדת כלי המידות, הם עלו והפכו להיות כלים לשלושת המוחין: חכמה בינה ודעת.

על פי הקבלה מכונים האבות הקדושים: 'תלת חללי גלגלתא'. כלומר, שלושת המוחין - חכמה בינה ודעת - שוכנים בראש בתוך שלושה כלים שהם שלושת חללי הגולגולת. כלים אלו היו לשעבר שלוש הספירות: חסד גבורה תפארת. הסדר הוא שבזמן קטנות יש בזעיר אנפין רק ששה קצוות (חג"ת נה"י), כאשר מגיע זמן גדלות והמידות גדלות, מידות חסד גבורה ותפארת עולים ומשתלבים בספירות חכמה בינה ודעת שנבראו זה עתה, כדי לקלוט את המוחין.

נמצא שכאשר המידות מתוקנות בשלימות, בזמן גדלות, שורים המוחין בתוכן, מה שמוגדר כמצב ערנות. אך כאשר המידות אינן מושלמות, המוחין מסתלקים ושוררת השינה. זה העניין 'ישני חברון' - שהאבות הקדושים כלומר כלי המידות ישנים אצלנו. אין לנו אהבה, אין יראה ואין התפעלות וממילא גם אין מוחין והכל אפוף תרדמה.

האבות מצויים בכל יהודי, אלא שהם 'ישנים'. האבות הם כוח בנפש, יסוד קיומי של כל יהודי. בכל אחד מאתנו טבועות שלוש תנועות נפש תורשתיות; אהבה, יראה והתפארות. מידות אלו משמשות ככלי לכל מושכל והבנה. משום שמבלי הרגשות אדם אינו יכול להשכיל ולהבין. המידות - אהבה פחד והתפעלות, הם הכלים לשכליים עליונים שמתלבשים בהם ומצטיירים לכדי הבנה והשגה. האבות ישנים, המוחין מסולקים. יש לנו מידות, אהבה יראה ותפארת, אלא שהן בקטנות, בשינה. לשופר יש גישה אליהם.

השופר נועד לעורר את האבות, לעורר המוחין, להקיץ נרדמים.

ג' סוגי קולות

שלושת סוגי התקיעות - תקיעה שברים ותרועה - הן כנגד שלושת האבות הקדושים:

בכלליות ניתן לחלק אותן כך: תקיעה היא קול פשוט שלא נכנס לתוך ממד הזמן. שברים הוא הקול שנכנס לגבול הזמן ולכן הוא מתחלק לשלוש, עבר הווה ועתיד. תרועה היא שילוב של תקיעה ושברים, כי הקול משתבר ובכל זאת רצוף ותכוף.

וביתר ביאור: התקיעות מיוחסות לאבות - תקיעה לאברהם, שברים ליצחק, תרועה ליעקב - האבות הקדושים הם כאמור ספירות חסד גבורה ותפארת. אברהם איש החסד, 'פחד יצחק' עניינו גבורה, ויעקב מאחד את שניהם בספירת תפארת. ספירות אלו התעלו והפכו להיות כלים לשלושה מוחין, חכמה בינה ודעת. נמצא שהאבות

דינים. הקול הזה בוקע מתוך כניסה אל ממד הזמן והעלאתו אל למעלה מן הזמן. ירידה שמטרתה לרומם. הצליל הזה מבטא טוב ומדויק מכל צליל אחר את ההתעוררות לתשובה.

סדר התקיעות מלווה אם כן את ההתעוררות הרוחנית שלב אחר שלב, עד שאדם נעשה מוכשר לתשובה. ההתעוררות מתחילה ב'תקיעה פשוטה' - מסר אלוקי שאינו נתקל בהפרעות ומניעות. ממשיכה ונכנסת אל ממד הזמן וההפרעות הנלוות אליו; דחיות מיום ליום, קשיים וכדומה. חרף ההפרעות - כדרכו של יצחק - מתעקש קול השופר להישמע שוב ושוב. לאחר מכן הופכת ההתעוררות ל'תרועה', הקול מצליח לשמור רציפות למרות ההפרעות והדין מתמתק. כעת נעשית ההתעוררות לתנועה קבועה בנפש.

למעשה אנו שואפים להגיע אל ה'תדר' הזה של יעקב אבינו. כי יעקב הוא שלימות האבות. ו'הקול קול יעקב'. אנחנו צריכים לשמוע קול יעקב שמשמעותו קול שנכנס אל העולם הזה אך נשאר רצוף. ועלה מתוך השבירה.

הקול הרביעי, תקיעה אחרונה שייך למלכות דוד. הוא מרמז על זמן העתיד כשיתבטלו הזמנים והתקיעה תשוב להיות פשוטה ורציפה. 'ביום ההוא יתקע בשופר גדול', והייתה לה' המלוכה במהרה בימינו אמן.

■ (ע"פ שער הכוונות ענין ר"ה - דרוש ח)

האמורים בזהר הקדוש אלו הם שלושת כלי המוחין שעלינו לעורר מתרדמתם.

כל אחת מהתקיעות מבטאת התעוררות רוחנית בצורה שונה. האופנים הללו נגזרים מעבודתם הרוחנית של האבות שהקדישו את חייהם לגילוי מציאות ה' במצבים שונים. גילוי של אברהם אבינו מתואר כתקיעה. זהו צליל ארוך, פשוט ומתמשך שהפרעות אינן מעיבות עליו. אברהם איש החסד - 'אברהם אוהבי' - עבודתו של אברהם אבינו באהבה, בהשפעה, וזהו הקול בטרם ייכנס אל גבול ממד הזמן. מחוץ לזמן, האור מתפשט ללא גבול, אין מי שיעצור בעדו. לפיכך בכוונות זהו השלב שהמוחין טרם נכנסו בכלים, והם שרויים ועומדים מעל הראש, מקיפים.

עבודתו של יצחק מציירת את צליל השברים. כאן הקול יורד וחודר אל ממד הזמן, וכיוון שהשפע חודר אל מרחב הזמן, הוא מתפצל מיד והיה לשלושה ראשים; עבר הווה ועתיד - שברים. הקול הפשוט משתבר ומתחלק לזמנים רבים. הצליל הזה מבטא את כניסת הצד השמאלי של המוחין אל צדו השמאלי של הגוף.

יעקב אבינו נחשב בחיר שבאבות, משום שמיוג את ענייניו של יצחק עם אברהם. עבודתו מסומלת בצליל התרועה. זו אינה תקיעה חלקה אך גם אינה לגמרי מקוטעת. התרועה חרף קיטועיה שומרת על תכיפות ורצף. בשלב זה מתאחדים קווי הימין והשמאל ונכנסים פנימה מתוך המתקת

זכרונות - פתיחה וסיום

יש כמה דברים שגורמים לשכחה. הראשון - הוא דברים נסתרים, שלא רואים אותם אז שוכחים. השני - דברים שהיו בעבר, וכבר עבר זמן רב, שגורם לשכוח אותם. השלישי - שיש מדי הרבה דברים, וממילא קשה לזכור את כולם. הרביעי - שיש טוב, אבל כנגד זה יש הרבה רע שגובר עליו. והחמישי - דבר שהתחילו אבל לא סיימו, שלא עושה חשק לזכור.

זכרונות אנו רוצים לתת ביטוי לטוב, ולכן אנחנו צריכים להתייחס לכל הסיבות שמשייחות אותו ומעלימות אותו. אדם רוצה להיות טוב, אבל הוא מרגיש שהטוב הוא דבר נעלם וישן, וגם חושב לעצמו: יש כל כך הרבה רע בעולם, אז מה כבר יעזור מעט טוב שאעשה, בפרט שאני יודע שאני מתחיל ולא יודע לסיים.

בשביל זה אנו מתחילים את זכרונות עם המילים 'אתה זוכר', כלומר, אמנם אנחנו יכולים לשכוח, אבל אנו סומכים על הזכרון שלך, שאתה תזכור את הטוב שלנו. וכאן אנו מתייחסים לכל הסיבות שגורמות לשכחה, ומדגישים שכל אלו אינם קיימים אצל השם יתברך. כי הוא זוכר את כל הנעלם, וגם את כל הנסתרות שהיו פעם 'מבראשית'. הוא גם לא נבהל מהרבה פרטים, כי הוא זוכר את כולם.

וכמו כן הוא זכר את נח, שהיה בסך הכל נקודה של טוב בתוך כל כך הרבה רע, והיה הרבה יותר קל לתפוס את כל החבילה ולזרוק... ולא רק את נח, אלא גם את האבות הקדושים, למרות שהם התחילו מהלך,

שלכאורה לא המשיך הלאה, כי אנחנו לא אווזים בזה, אבל בכל זאת הוא זוכר את זה.

ואנחנו מסיימים בתפילה 'זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו בפקודת ישועה ורחמים'. את הטוב צריך להפקיד במקום טוב, הן כדי לזכור אותו, והן בשביל שתהיה תשומת לב אליו. אנחנו מבקשים שהטוב יקבל במה חשובה, שגורמת לפקוד אותו בכל פעם ולא להזניח אותו.

שופרות

הסיום הוא בשופרות, וכפי שביארנו - כוח של השופר הוא לצעוק את הטוב מתוך הרע. ולכן אנו פותחים ואומרים 'אתה נגלית בענן כבודך' מן השמים השמעתם קולך' ונגלית עליהם בערפילי טוהר' - כל הגילויים הללו, לא היו לאור יום, אלא בתוך ענן, מן השמים, או בערפילי טוהר. כי ה' מתגלה לאדם מתוך ההסתרה.

אם לא - זה לא גילוי, זה אור מסנוור. רק כשהוא מתגלה 'מתוך' משהו - אז זה גילוי, כי פתאום רואים שהנה, גם כאן הוא נמצא. מי שרוצה לקבל תורה, צריך לבקוע את האמת מתוך ההסתרה, וזה גם יהיה השופר שלעתיד לבוא, הוא פשוט יגלה את הנקודה הפנימית של כל אחד, וממילא כל השאר יתקלף, וכולם ירוצו לירושלים ולקרבת ה'.

השופר לא מתייחס לחיצוניות. החיצוניות היא קרן בהמה, אבל היא מבקיעה קול פנימי ממנה. אנחנו מתחילים שנה חדשה של גשמיות, אבל מתוכה אנו מזמינים את הפנימיות, את הקול של קרבת אלוקים מתוך ההסתרה. ■

מקומות אחרונים!!!

אתה צריך ישוב הדעת! נקודה.

בשנה שעברה הבטחת לעצמך
והשנה אתה מבטיח את מקומך בתוך הממה של ישוב הדעת

ראש השנה במתחם 'כיסופים'

על גדות נהר התשליך הרחק מהרעש וההמולה שוכן מתחם 'כיסופים'.

הכולל:

לינה וסעודות שבת וחג כיד המלך | תפילות ושיעורים | קפיטריה ומקוה 24 שעות ביממה

לפרטים: דוד קליגמן 0527172452

בסוף מצאת אותו,

אבל זה הלך לך יותר מדי קשה...

רוצה שכל הטוב הזה יגיע עד אליך?

מנויי 'קרוב השם' זוכים להיות מאוכלי המן

ומקבלים את הגיליון כל שבוע עד פתח הבית

להרשמה לקבלת הגיליון ברואר 00-72-853-054

להצלחת

אוריאל בן שרה

וציפורה בת חנה

בכל העניינים

לע"ן

ר' אהליאב בן רחל

זצוק"ל

להצלחת

יעקב יהודה בן נעמי

בכל העניינים

טול חלק בזכות האדירה ובכל הסגולות המופלאות

של הפצת תורת הצדיקים

לתרומות והנצחות נא ליצור קשר בפל': 052-717-24-52

ניתן לתרום גם ע"י

קופת 'כיסופים'